

ikke besidder i forvejen, men alene begrænser danske domstoles kompetence henholdsvis præciserer, at eksistensen af en voldgiftsaftale ikke berører danske domstoles kompetence i relation til foreløbige retsmidler.

Retsplejerådet kan endvidere tiltræde, at danske domstole bør kunne yde bistand til etablering af en voldgiftsret og bør kunne behandle habilitetsindsigelser mod en voldgiftsdommer og andre spørgsmål om ophør af hvervet som voldgiftsdommer, når voldgiftens sæde endnu ikke er fastlagt. Efter Retsplejerådets opfattelse bør danske domstoles kompetence i denne henseende imidlertid ikke alene bero på, at en part indbringer spørgsmålet for en dansk domstol, men der bør stilles krav om en vis tilknytning til Danmark.

De tilsvarende norske, engelske og tyske regler indeholder et tilknytningskrav. De norske og tyske regler er begrænset til tilfælde, hvor sagsøger eller sagsøgte har forretningssted eller sædvanligt opholdssted i Norge henholdsvis Tyskland. De engelske regler kræver, at det »by reason of a connection with England ... is appropriate« (»på grund af en tilknytning til England ... er hensigtsmæssigt«), at engelske domstole udøver kompetence.

Advokatrådets arbejdsgruppe har over for Retsplejerådet erklæret sig enig i, at der bør være et tilknytningskrav. Arbejdsgruppen har i den forbindelse pegt på den norsk/tyske løsning frem for den engelske.

Retsplejerådet foreslår, at tilknytningskravet udformes som et krav om, at mindst en af parterne skal have hjemting i Danmark.

Der henvises til pkt. 3.1.2 i Retsplejerådets udtalelse.

5.2.3. Justitsministeriet kan tiltræde, at voldgiftslovens regler om forholdet til retssager, der anlægges om den materielle tvist mellem parterne, om domstolens iværksættelse af foreløbige retsmidler og om domstolens bistand til optagelse af bevis skal finde anvendelse på al voldgift, dvs. også på voldgift, der finder sted i udlandet, eller hvor det endnu ikke er fastlagt, hvor voldgiften skal finde sted. Justitsministeriet finder desuden, at voldgiftslovens regler om, hvilke tvister der efter deres art kan afgøres ved voldgift, ligeledes bør finde anvendelse på al voldgift. En voldgiftsaftale om en tvist, der efter dansk ret efter sin art ikke kan afgøres ved voldgift, bør således altid anses som ugyldig her i landet, uanset om parterne har aftalt, at voldgiften skal finde sted i en fremmed stat, hvor den pågældende tvist godt kan afgøres ved voldgift.

Justitsministeriet har ligesom Retsplejerådet lagt vægt på, at de foreslåede regler herom ikke tillægger

danske domstole nogen kompetence, som de ikke besidder i forvejen, men alene begrænser danske domstoles kompetence henholdsvis præciserer, at eksistensen af en voldgiftsaftale ikke berører danske domstoles kompetence i relation til foreløbige retsmidler.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde, at danske domstole bør kunne yde bistand til etablering af en voldgiftsret og bør kunne behandle indsigelser mod en voldgiftsdommer og andre spørgsmål om ophør af hvervet som voldgiftsdommer, når det endnu ikke er fastlagt, hvor voldgiften skal finde sted, men hvor mindst en af parterne har hjemting i Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 1, stk. 2 og 3, og bemærkningerne hertil.

5.3. Forholdet til domstolene

5.3.1. I Advokatrådets redegørelse anføres, at det er vigtigt at få fastslået, at domstolene som hovedregel ikke har nogen kompetence i tvister, der afgøres ved voldgift. Dette princip gælder allerede i dansk ret, men da det er et grundlæggende voldgiftsretligt princip, er det arbejdsgruppens vurdering, at princippet bør lovfæstes. Den lovregel, arbejdsgruppen foreslår herom, gælder ifølge arbejdsgruppens lovudkast for voldgift, der finder sted i Danmark.

Arbejdsgruppen foreslår endvidere en bestemmelse om, at domstolene under en retssag, der er anlagt efter, at tvisten er indbragt for en voldgiftsret, først kan tage stilling til, om tvisten i sin helhed eller for en del hører under voldgiftsrettens kompetence, når voldgiftsretten har truffet sin afgørelse. Den foreslåede bestemmelse finder ifølge arbejdsgruppens lovudkast også anvendelse på voldgift, der finder sted i udlandet, og voldgift, hvor sædet endnu ikke er fastlagt. Arbejdsgruppen anfører, at den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende voldgiftslovs § 2, stk. 1, med den ændring, at domstolens adgang til uanset en verserende voldgiftssag at tage stilling til tvisten, hvis »vægtige grunde« taler herfor, ikke videreføres. Arbejdsgruppen anfører, at denne særlige undtagelse ikke i nævneværdigt omfang synes at have været anvendt, og at den fører til usikkerhed om voldgiftsaftalens bindende virkning for parterne.

Arbejdsgruppen foreslår herudover yderligere en bestemmelse om voldgiftsaftalers processuelle retsvirkninger. Denne bestemmelse angår den situation, hvor der anlægges retssag ved domstolene, selv om tvisten ifølge aftalen skal afgøres ved voldgift, eller der allerede verserer en voldgiftssag. Bestemmelsen finder også anvendelse på voldgift, der finder sted i udlandet, og voldgift, hvor sædet endnu ikke er fast-